

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 39/12
Λουξεμβούργο, 29 Μαρτίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-599/10
SAG ELV Slovensko κ.λπ. κατά Úrad pre verejné obstarávanie

Στο πλαίσιο διαδικασίας διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ζητεί διευκρινίσεις από τον υποψήφιο εφόσον κρίνει ότι η προσφορά του περιέχει ασυνήθιστα χαμηλό τίμημα

Αντιθέτως, η εν λόγω αρχή δεν υποχρεούται να ζητεί διευκρινίσεις όσον αφορά προσφορά ανακριβή ή μη σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές της συγγραφής υποχρεώσεων

Η εμπορική εταιρία Národná diaľničná spoločnosť a.s. (στο εξής: NDS), ελεγχόμενη κατά 100 % από το Σλοβακικό Δημόσιο, προκήρυξε δημόσιο διαγωνισμό με κλειστή διαδικασία μέσω ανακοίνωσης που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 27 Σεπτεμβρίου 2007, με σκοπό τη σύναψη δημοσίας συμβάσεως, αξίας πλέον των 600 εκατομμυρίων ευρώ, για την παροχή υπηρεσιών είσπραξης διοδίων στους αυτοκινητόδρομους και σε άλλους δρόμους της Σλοβακίας.

Μεταξύ άλλων υποψηφίων, προσφορές για την εν λόγω δημόσια σύμβαση υπέβαλαν και οι όμιλοι εταιριών SAG ELV κ.λπ. και Slovakpass¹. Εν συνεχεία, η NDS ζήτησε από τους εν λόγω υποψηφίους να της παράσχουν διευκρινίσεις σχετικές με τις τεχνικές πτυχές των προσφορών τους καθώς και με το ασυνήθιστα χαμηλό τίμημα που είχαν προτείνει.

Μολονότι οι SAG ELV κ.λπ. και Slovakpass απάντησαν στις ανωτέρω αιτήσεις, η NDS αποφάσισε να τους αποκλείσει από τη διαδικασία.

Οι δύο όμιλοι εταιριών προσέφυγαν ενώπιον της δικαιοσύνης κατά των διοικητικών αποφάσεων περί αποκλεισμού τους από τη διαδικασία και οι διαφορές εκκρεμούν σήμερα ενώπιον του Najvyšší súd Slovenskej republiky (ανωτάτου δικαστηρίου της Σλοβακίας). Το δικαστήριο αυτό εκφράζει αμφιβολίες ως προς το ζήτημα αν οι αποφάσεις της NDS συνάδουν με τις αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων και της διαφάνειας κατά τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων τις οποίες κατοχυρώνει το δίκαιο της Ένωσης. Συγκεκριμένα, το εν λόγω δικαστήριο εκτιμά ότι η NDS απέκλεισε τους δύο ομίλους από τη διαδικασία χωρίς να τους έχει προηγουμένως ζητήσει να παράσχουν διευκρινίσεις ως προς τη φερόμενη μη τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών της συγγραφής υποχρεώσεων και χωρίς να τους έχει ζητήσει επαρκώς σαφείς εξηγήσεις επί του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος των υποβληθεισών προσφορών. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το σλοβακικό δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν η διαδικασία που ακολούθησε η NDS είναι σύμφωνη με την οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις².

Με την απόφαση που εκδίδει σήμερα, το Δικαστήριο επισημαίνει, καταρχάς, ότι η οδηγία υποχρεώνει την αναθέτουσα αρχή να εξακριβώνει τη σύνθεση των προσφορών που είναι ασυνήθιστα χαμηλές και να ζητεί από τους υποψηφίους να της προσκομίσουν τα αναγκαία δικαιολογητικά στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι επίμαχες προσφορές είναι σοβαρές. Κατά συνέπεια, **αντιβαίνει προς την οδηγία η άποψη της αναθέτουσας αρχής ότι δεν υπέχει υποχρέωση να ζητεί από τον υποψήφιο να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους προτείνει ασυνήθιστα χαμηλό τίμημα.**

¹ Ο όμιλος SAG ELV κ.λπ. αποτελείται από τις εταιρίες SAG ELV Slovensko a.s., FELA Management AG, ASCOM (Schweiz) AG, Asseco Central Europe a.s. και TESLA Stropkov a.s., ενώ στα μέλη του ομίλου Slovakpass περιλαμβάνονται οι εταιρίες Autostrade per l'Italia SpA, EFKON AG και Stalexport Autostrady SA.

² Οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134, σ. 114).

Το Δικαστήριο διευκρινίζει επίσης ότι η αναθέτουσα αρχή πρέπει να διατυπώνει με σαφήνεια την αίτηση παροχής διευκρινίσεων προκειμένου να παράσχει στους υποψηφίους τη δυνατότητα να αποδείξουν κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή τη σοβαρότητα των προσφορών τους. Ωστόσο, μόνο στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να εξακριβώνει αν η προϋπόθεση αυτή πληρούται εν προκειμένω.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η οδηγία δεν περιλαμβάνει, διαφορετικά απ' ό,τι ισχύει για τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, καμία διάταξη που να προβλέπει ρητώς την έκβαση της διαδικασίας κλειστού διαγωνισμού σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή εκτιμά ότι **μια προσφορά είναι ανακριβής ή δεν συμφωνεί με τις τεχνικές προδιαγραφές της συγγραφής υποχρεώσεων**. Κατά το Δικαστήριο, η διαδικασία αυτή, από τη φύση της, συνεπάγεται ότι, μόλις ολοκληρωθεί η επιλογή των υποψηφίων και αφού υποβληθούν οι σχετικές προσφορές, οι προσφορές αυτές, καταρχήν, δεν μπορούν πλέον να τροποποιηθούν ούτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής ούτε κατόπιν πρωτοβουλίας του υποψηφίου. Συγκεκριμένα, η αρχή της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων και η εξ αυτής απορρέουσα υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, οποιαδήποτε διαπραγμάτευση μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και μεμονωμένων υποψηφίων. Αν γινόταν δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή έχει την εξουσία να ζητεί διευκρινίσεις από συγκεκριμένο υποψήφιο την προσφορά του οποίου κρίνει ανακριβή ή μη σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές της συγγραφής υποχρεώσεων, η εν λόγω αρχή θα κινδύνευε στην πραγματικότητα να θεωρηθεί ύποπτη, σε περίπτωση που τελικώς επέλεγε την επίμαχη προσφορά, ότι διεξήγαγε μυστικές διαπραγματεύσεις με τον οικείο υποψήφιο, εις βάρος των λοιπών υποψηφίων και κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι οι υποψήφιοι οφείλουν να επιδεικνύουν επιμέλεια ώστε η προσφορά τους να διατυπώνεται με επαρκή σαφήνεια.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο απαντά ότι **η οδηγία δεν επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή την υποχρέωση να ζητεί από τους υποψηφίους, στο πλαίσιο κλειστού διαγωνισμού, να διευκρινίσουν τις προσφορές τους υπό το πρίσμα των τεχνικών προδιαγραφών της συγγραφής υποχρεώσεων, προτού απορρίψει τις προσφορές αυτές ως ανακριβείς ή μη σύμφωνες προς τις εν λόγω προδιαγραφές**.

Εντούτοις, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί εγγράφως από τους υποψηφίους να διευκρινίσουν την προσφορά τους στο μέτρο που αυτό δεν συνεπάγεται τροποποίηση της προσφοράς αυτής. Ομοίως, επιτρέπεται διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση των δεδομένων μιας προσφοράς, μεταξύ άλλων, επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνισή τους ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, υπό τον όρο ότι η τροποποίηση αυτή δεν καταλήγει στην πράξη σε υποβολή νέας προσφοράς. Ωστόσο, η αίτηση παροχής διευκρινίσεων δεν μπορεί ποτέ να έχει ευνοϊκές ή δυσμενείς συνέπειες για τον υποψήφιο στον οποίο απευθύνεται, ενώ επιτρέπεται να αποστέλλεται μόνον αφότου η αναθέτουσα αρχή έχει λάβει γνώση του συνόλου των προσφορών. Επιπλέον, η αίτηση αυτή πρέπει να απευθύνεται επί ίσοις όροις σε όλες τις επιχειρήσεις που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση και να αφορά όλα τα σημεία της προσφοράς που είναι ανακριβή ή μη σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της συγγραφής υποχρεώσεων. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή δεν έχει τη δυνατότητα να απορρίψει μια προσφορά λόγω ενδεχόμενης ασάφειας τμήματός της που δεν αποτέλεσε αντικείμενο της αίτησης παροχής διευκρινίσεων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582